

Nro. 20.

A FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indult Bétsből, Pénteken September 7 - ik napján
1804-ik esztendőben.*

B é t s.

Reményfégünkön kívül, igen szép, meleg, és a' szőlő hegyek terméseinek megéreltetésekre alkalmas idő járassal áldotta meg ezen városnak vidékét, sőt az egész Alsó Aultriát az isteni kegyelmes gondviselés, melly avval biztat bennünket, hogy az idei szőlő termésnek jobb leve legyen az idén, mint volt a' múlt 1803-ik esztendőben. — Mindazáltal a' bornak az árza nemcsak alább nem szállott, hanem inkább még nevededett, úgy annyira, hogy a' 24 krajtzárosnak 36-ra; a' 36 nak 48 ra; a' 48 nak 1 forintra hágott fel az árza. Ennek a' bor meg drágulásának okául a' szőlős gazdák azon jeg és zápor előtt telzik, a' melly a'

múlt Juliusban néhány Alsó Auszriai szőlő hegyeket keményen meg paskolt, és el pusztított.

A' múlt Augustus első heteiben esett Leopoldvárosi országos vásár, a' fábrikákban készítetténi szokott és egyéb portéka árulókra nézve igen szerentsés vólt; ellenben a' Linczi utolsó vásárban kevesebb haszna vólt az árulóknak, mint másszor, sokkal kevesebb számmal jelenvén meg arra a' vevő kereskedők most, mint ennekelőtte.

A' Bádeni hasznos fürdővel élni szokott Bécsi lakosokra nézve is nagyon kedvező az időnek jelenvaló járása, a' hová még most is nagy számmal gyülekeznek az emberek, mind innen, mind pedig másunnan. Bádennek kellemetes fekvése, a' környék, és annak egészséges levegő ege is fokakat kitál az oda való mulatásra. — Az oda vagy fürdővel való élés, vagy tsupán tsak levegő ég változtatás, és mulatság végett gyűlt vendégeknék foksága miatt, ott is drága a' szállás, az élés, és mulatság, de evvel a' mulatságot szerető emberek keveset gondolnak. A' Bádeni lakosoknak meg lehetőszen tellyesedik az erzsények, és ha ő tőlők függene, az egész esztendő kellemetes tavaszból, nyárból és őszből állana, a' telet örökre számkivetésbe küldenék.

Hadi és tengeri minifter Károly Kir. Fő herczeg a' tehén vagy védelmező himlőnek az Auszriai vég tartományokban való szerentsés előmeneteleéről másod izben is tudósította Ő Cs. Kir. Felségét. — E' szerént ezen áldott talalmánynak oda lett bé vitetéseitől fogva az 1803 ik esztendő October hólnapjának végeig 25000 embernél többé óltatódott bé a' tehén himlő, attól fogva pedig ezen folyó esztendőnek Aprilis hólnapjaig, a' bé

Óltattattaknak 26000 külömbkülömbféle korú em-
 berre ment a' számok. Ez az 51000 főből álló
 poszió mintegy fele azoknak a' vég helyi lakosok-
 nak, a' kiken a' természetes vagy inkább Arábiai
 himlő még nem vólt, és az e' nyomban tétetődött
 igen hasznos következésű intézetek tellyes remény-
 séget nyujtanak a' felől, hogy a' jövő elztendő-
 nek folyasában a' több vég helybéli lakosoknak má-
 sodik felére is, 's ennél fogva minden ennekután-
 na születendő gyermekekre ki fog ezen á dott jó-
 tétemény terjesztődni; következésképen, hogy az
 a' gonosz mételey, tudniillik az Arábiai himlő,
 melly a' vég helybéli lakosok közt felette sok puszt-
 itást tett ekkoriglan, egészlen ki fog irtatódni.
 Ezeknek megfontolása Eő Cs. K. Felségét arra birta,
 hogy kedves testvérének, Károly Kir. Fő Herczeg-
 nek e' részben mutatott szorgalmatos gondoskodá-
 sát tellyes meg elégedéssel vegye, azoknak az Or-
 vosoknak pedig, a' kik a' vaccinatióban való buz-
 góságok által magokat mások felett meg külömb-
 böztették, nevezetellen a' második Székely Rege-
 ment Orvosát Königet, 's a' Gradiskai Rege-
 ment fő Orvosát Kortoitztot, az Ö Kir. Her-
 tzege ajánlására, a' nagyobb arany medalliával,
 az első vég helyi gyalog Székely Regement orvosát
 pedig a' kisebb arany érdem pénzel kegyelmelesen
 meg ajándékozni méltóztatott. Végtere a' lako-
 soknak ezen meg beisülhetetlen talalmánynak
 nagy hasznáról leendő meg győzettetések végett,
 azon hasznos könyvetskéből, mellyet Szebeni Fő
 Orvos Doctor Neustædter Úr irt, és a' Karlovi-
 czi nem egyesült Görög Érsek Stratimirovics
 István Eő Excellenziaja Illiriai és Oláh nyelv-
 re fordítatott, 's a' Kórmanszék költségén kinyom-

tattatott, 25000 nyomtatványt parantsolt a' lakosok közt ki osztogatni.

Magyar Ország.

Unghvár Vármegyéből Augusztus 23. ik napján. A' mi megyékben, valamiképen másutt is, az életnek és bornak már több elzúndókiól ólta való szük termése miatt nagy a' drágaság, a' munkás mindenütt szük és drágás, úgy hogy a' kapásnak 8, 9, 10 garast, a' kaszásnak 3 máriást kellett napjában fizetni, 's e' mellett háromszor palinkát, 's delre jó ebédet kellett adni. A' nálunk uralkodó drágaságot ez is okozta, hogy tavaly sok bikkmak teremvén érdeinken, sok eger támadt, egész télen az erdőkben a' bikkmak tartózkodott, tavasszal pedig onnan a' falukba költözvén mindent meg emésztt, kiváltképen a' földbe vetett magot úgy el horta, hogy másodszor sőt harmadszor is kéntelenek voltak a' mezeigardák szántó földjeiket bé vetni. A' mi attól meg maradt és fel nőtt, fél értében vágta le az eger, leg inkább meg rongálta a' rozst, és azt a' búza közzül is ki kereste a' szántó földekenn. Kétség kívül a' tengerit (a' Fukuritzát, vagy Török burát) sem hagyja próba nélkül, ennek is meg fogja nagyobb részét ez a' gonosz féreg emészteni. Ki vesztésekre, vagy leg alább meg fogyattatásokra sok vizzel tellyes fazekakat raktak szántó földjeikre az emberek, és ezen mesterséggel 3000. et is el fogtak egy éjjel. — A' hosszas esőzés sem ártott azoknak. — Tavaly igen bőven termett a' bikkmak, az idén pedig nagyon szükén, 's e' miatt a' kenyérrel és borral együtt a' szalonna is drága lesz a' télen. — A' buzának köble 10, a' rozsnak 6 vonás forinton (1 vonás forintban 51 xr.

van); a' tengerinek 6 vonás forinton 34 krajtzáron adatik. — A' Szeredoyei két esztendő s bornak hor-daja 30 von. forinton, a' tavalyinak 24 's 25 von. forinton megyen. Egyebek is igen drágák, egy hitván tsirket 18, 20, 24 's 26 krajczáron alól meg vénni nem lehet — a' tehén husnak hat krajtzár a' fontja, ez is pedig olly rossz, hogy allig rághattya a' szegény ember.

E' folyó hólnapnak 16 ikán Munkátsón ret-tentő nagy szélvész vóit, melly a' Munkátsi várnak, az Uraság granariumjának, és a' Réformatusok új templomának fedelét le tépte 's széllyel szórta, ezen kívül sok házakat nagyon meg rongalt, a' hidat némelley részében öszve törte, egy darab határban a' tengert és szénát semmivé tette, és valamelly állast le vetven két embert agyon vert s. a. t.

A' Sz. János fő vétele napjára esett Pesti or-szágos vásár, a' mint az onnan vissza tért emberek beszélik, nagyon népes, és az adókra 's vevőkre nézve igen jó vólt, mellyet leg inkább az okozott, hogy a' Pesti táborba gyülekezett Csász. Kir. hadi nép próba tételeinek szemlelésére, még a' távol helyekről is sok uraság gyüllött.

* * *

J a d e r á b ó l, v. Z a r á b ó l, D a l m a t z i á - n a k fő városából Augustus 8-ik napján. Ma, dél előtt 9 órakor tünt szemünk eleibe azon Cs. Kir. galiota, a' mellyenn Cs. Kir. Feldmarsal Lajtinant Baró B r á d y Dalmatiának és Albániának kórmá-nyozója hozzánk jött. Azonnal minden, a' kinek csak ép lábai vóltak, a' város lántzárátódultak, ezen előttünk regtől fogva esméretes és kedves kórmá-nyozónknak szemlelése végett. Minekutánna ez a' nyughatatlansággal várt galiota kikötő helyünk-

be érkezett, és az ide gyülekezett sokaság nevezett kedves kormányozónkat meg látta volna, egészlen örömben merült, 's azt sokféle muzsika szerzemények és gyakori *Viva* kiáltásokkal nyilatkoztatta ki. Egy kitűnő helyünkben a' vár szomszédságában állott Cattarói kereskedő hajó vitorláit felvonván egynéhány ágyúövével tisztelte meg a' hozzánk mind jobban lobban közeli ő Kormányozót, a' midőn a' mi bástyáinkon lévő ágyúk is meg szólaltak. — Az ő eibe ment, és őtet rendkívül való örömmel kísérő apróbb hajók is puskákkal lövöldöztek, és szakadatlanul pengő muzsika szerzeménynek vig hangzások, 's öröm kiáltások között vonták be azon galiótat a' csatornába. A' kormányozónak hajóból let ki szállásakor másodszor adtak a' bástyáinkon volt ágyúk salvét. Cs. Kir. Generál Marquetti, és C. K. Commissarius Gr. Goelz itt mentenek elébe, itt köszöntötték őtet meg, és az ágyúknak harmad verébli durogások között, a' városba be kísérték, a' hol a' szigetbeli lakosok muzsika szerzeményeikkel és lobogó zászlóikkal szép rendben állván, a' templomig kiterjeszkedtek.

A' templombéli ahétatosság végződése után, onnan a' város fő piatzára, onnan a' Sz. Simon piatzára mentek a' hol, az ottan paradéba állott Thurn gyalog regementje, és az itt fekvő granatírosok nagy tisztelettel vették őket. — A' Gubernialis épület kapujánál Gróf Goelz és a' Gubernialis Tanácsosok fogadtak el, és vezettek a' palotába Ő Excellentiáját. Abban az útzában, a' mellyen által ment, minden háznak ablakai szépen fel voltak ékesítve, az utzák dugva voltak emberrel, a' kik tisztelt fő Kormányozókat lát-

ni kívánván helyet sem találtak magoknak, kiváltképpen minekutánna tulajdon szemeikkel láttak, és tapasztalták volna, hogy ő mindenek eránt nagy leereszkedéssel és nyájassággal viseltessen. Egyszer-smind kedves uralkodó fejedelmeket áldották, hogy illy jó szívű igazgatót küldött közikbe s. a. t.

O l a s z O r s z á g.

Az Elbai szigetben lévő Frantzia seregek még most is erőssen foglalatoskodnak a' védelmező készülteknek tételében, úgy gondolkozván hogy az annak kikötőhelyét szemem tartó Anglus hajók ostromlás alá fogják azt rekeszteni.

Az Olasz Országban imitt amott kvártélyozó, vagy vigyázaton lévő Franezia hadi nép vezérjeiknek Franczia fő vezér Generál St. Cyr olly parantsolatot küldött, hogy Nápoly Országának Bári nevezetű erős és népes városába gyűllenének ölzve nemély parantsolatoknak és instructióknak meghallasára.

Genuában illyetén szomorú dolog történt nem régiben. Egy Casamiglia nevű férfiú, egy különös szépségű, és magát mindennel kedveltetni tudó 15 esztendő s hajadonba belé szeretvén magát arra kötelezte, hogy őtet el veszi. Azonban a' férfi onnan hazulról el utazván, a' hajadont egy más férfiú jegyzette el. Casamiglia Julius 19-ik napján hazajába vissza térvén, és mingyárt értesére adatván kedvesének hiveségtelensége, benne a' méreg annyira fel forrott, hogy töltött piftoltvén a' kezébe a' hajadonhoz ment, 's ezt agyon lötte. Onnan egy esmerő barátjához menvén két levelet irt, a' mellyekben a' maga gonosz tselekedetét szépíteni és sok okokkal mentegatni igyekezett, 's éjjél után azon templomba lopódott bé,

a' mellyben az általa meg öletett hajadonnak hőlt teste ki vólt terítve. A' policia mindenütt nyomában lévén, a' midőn őtet épen el fogta vólna, félre ugrott, és azon piftollal, mellyel a' hajadont az élők közzül ki küldötte, magát is megfofította az életétől.

Frantzia Birodalom.

I. Nápoleon Fr. Császár a' maga egyik kedves sógorára Fő Marsl Muratra, mint Páris városának mostani fő kormányozójára bizta azt, hogy az első katona osztály azon tagjainak, a' kik az érdem legiónak czimerét az el múlt Julius 17 ik napján meg nem nyerték, osztogassa ki. Ahozképest a' közelebb múlt Augusztus 11 ik napján az egész Parisi katonna őrizet a' Sablonsi tágas mezőre rukkolt ki, és az érdem legiónak ott jelen vólt tagjai köröl batallion quarét formálván, fő Marsal Murat egy igen velős és az alkalmatossághoz szabott orátiót mondott előttök, mellynek rövid summája e' vala:

„Tisztek, Generálisok, és vitézek, a' kik a' ti kedves hazátok mellett egész buzgósággal hadakoztatok, most a' ti munkáitoknak jutalmát vegyétek el; ez a' titeket bé árnyékozó sas tanúbizonyosságúl fog a' ti polgár társaitoknak, és a' következő maradékoknak lenni, a' felől, hogy ti ditsőséggel szolgáltatok. — — Eleve látom, hogy azok az ifjú vitézek, a' kik tsak mostanában esküttek a' haza zászlója alá, nagy nyughatatlanlansággal várják azt az alkalmatosságot, a' mellyben ezen szambe tűnő meg különböztetésre ők is érdemesekké tehessek magokat, mivel igen ditső aratás az, mellyet illy szép és a' nemzet karakterével meg egyező intézettől várni lehet. —

Ime a' bizonyos győzedelemnek jelét szivetekre függesztem fel. — Éllyen az számos esztendőig bódogúl és szerentséssen, a' ki közöttünk ezt fel állította — éllyen a' Császár s. a. t." Beszédének végződése után, kinek kinek az érdem légio tagjai közül a' tzimert ki osztogatta, a' kik a' kötelező hitet le tévén, a' jelen vólt hadi seregekkel együtt illy öröm kiáltással töltötték bé a' levegő egét: **Éllyen, Éllyén a' Császár!**

A' Franczia officialis újság leveleknek, az úgy nevezett Monitörnek 21 ik Augususi darabjában, a' Császárnak mostani utazásáról, és a' tenger partjain táborozó Franczia ármádiának fegyverben való próbáltatásáról következő jegyzéséket lehet olvasni: „Augus 14 ik napján **Ostende** ben vólt a' Császár, a' hol a' Generál **Friaud** kormánya alatt lévő osztály sereget meg vizsgálta, és egynéhány óráig próbálgatta a' fegyverben. — Eftére a' tábor helyet is meg látogatta, 's az abban lévő tsinolságot 's szép rendtartást nagy meg elégedéssel szemlélte. — A' következő napon **Boulogné**be vizsza utazott, a' hová csak éjjel érkezhetett meg. Más nap, dél tájban, az ott jelenvólt minifterekkel, és felső rangú hivatalbeli személyekkel a' táborba ment. A' **St. Omeri** 's **Montreulli** ármádia, és a' lovasság tartalék része magokat szoroslan öszve kaptsolván, azt a' Császári tronust, melly a' tenger partján, egy szép fél hóld formájú völgyetskébe vala fel állítva, körül kerítették. A' Császár abba bé ülven, elsőben az érdem légio tagjait, az után az egész ármádiát a' haza hivségére meg eskettette. Az esküvés formájához ezen szókat is hozzá ragasztatta: **Vitézek, esküdjete** meg, hogy ti a' Franczia

nemzet betsülletét, a' ti hazátokat, és a' ti Császárokat életetek veszedelmével is védelmezni kívánnyatok. Erre száz ezer szozatok ilyenképen hangzottak: **E s k ü s z ü n k !!** Azon szempillantatban minden katonák süvegjeiket bajonettaikon forgatván így kiáltottak: **E l l y e n a' C s á s z á r !** Annakutána az érdem legióba újonnan bevétetődött hadi és más féle rangú személyeknek osztogatta ki a' Császár annak tzimerét, a' kik közt egy-néhány papok is voltak. Azután a' hadi nép a' tronus előtt sebes lépésekkel ment el, melly három óráig tartott. — A' Császár esteli hét órakor szállott le abból.

Azon szempillantatban, mellyben az ármádia ekként defilrozott, egy 47 hajóból álló flotta vezetett be a' Boulognei révbe, a' melly az előtt való napon a' Daugier hajós kapitány vezérlése alatt, a' tenger vizeinek leg nagyobb hánykodási közt, az ellenség ólalkodó hajóinak szemek láttára a' Havrei kikötő helyből vezetett ki. A' Boulognei kikötő helybe 31 hajók, a' mellyek közt 14 en első rangusak voltak, mentenek be. — Egy ágyuzó hajó Vimereuxbe, két másod rangbeli hajó Calaisba, három Gravelinesbe ment, 10 hajó pedig a' tengerben lévő főveny halmokon fel akadt, de tsak hamar vizre kapott. — Ebben az egész tengeri próbálgatásban egyetlen ember sem veszett el. — A' tábor homloka előtt, és a' tenger partján öt tabla asztalok készítettek, mindenik 400 személyre, a' mellyekenn az érdem légiónak jelenvölt tagjai gazdagon meg vendégeltettek. — Az ezen pompának meg ditsdítésére készített mesterséges tüzet az estére támadt nagy szélvész miatt el égetni nem lehetett. Jollehet szá-

mos katonaság volt itt jelen, 's jóllehet tsak nem viradtig vigadoztak a' katonák, mindazáltal még is semmi rendeletlenség nem történt. — Egyetlen egy héja volt öröm telyesedéseknek, ez tudniillik, hogy a' tengerenn ólálkodó Anglus hajók magokat nem mutattak, kétség kívül a' tengeri szélvezés és háborus idő miatt kellett nékiük el távozni.

A' Monitörnek fellyebb említett darabjában G a n t h e a u m e Admirálnak, és V i l l e n e u v e 's L a t o u c h e T r e v i l l e Vice Admirálisoknak hivatal szerént való jelentéseik is bé vannak foglalva. Az első arról tudósította a' tengeri dolgokra ügyelő ministert, hogy az ő kormánya alatt lévő tartalék eskadre a' Breffi kikötőhelyből ugyan ki evezett, de oda ismét vissza ment, hanem hogy az újobban leendő kivezésre a' leg első jeladásra ismét készen legyen. — Vice Admirál V i l l e n e u v e a' Rocheforti Fr. eskadernek kormányozója arról tett hiradást, hogy két linea hajója és két fregája ugyan A u g u s t u s 2 ik napján azon kikötő helyből szerezésén ki evezett, de hogy az azokra bukkant ellenséges öt linea hajók miatt visszafiz térni kényszeritettek. — Az utolsó, úgymint L a t o u c h e . T r e v i l l e a' Tuloui flottának fő vezérje arról tett jelentést, hogy a' D ü m a n o i r C o n t r e Admiral vezérlése alatt lévő hajó osztag négy napig tartott tengerenn való fel 's alá járása után ismét vissza tért azon kikötő helybe.

N a g y B r i t a n n i a .

Az Angliai korona örökösnek a' Wallisi Kir. herczeg születésének emlékeztető napja, Londonban a' közönséges épületeknek éjjeli ki világosításával innepeltetett meg. — W i n d s o r b a n , a' Királyi nyári lakó residentiában a' Királyi fami-

lia fogadta el az uraságnak köszöntését. — A' Wallisi herczeg asszony Karolina Amália, a' Braunfveig Wolffebütteli uralkodó herczegnek harmadik szülötje, a' maga kies falusi jószágában Blackheathban fényes ébédet adott, mellyenn Sir Sidney Smith is mint hivatalos vendég, jelen volt. — Maga a' Wallisi herczeg Brightonban, a' hol tudniillik fő hadi szállása van, gyon, inneplette meg a' maga születése napját.

Az Angliának napkeleti részében táborozó katonasághoz közönséges parantsolat küldetett azért, hogy minden szempillantásban kézzel tartsák az elmarsirozásra magokat, és hogy semmi nagy és szükségtelen bagarfiát ne vigyének magokkal. A' hadi seregeknek, úgymond ezen parantsolatban Craig Generál, minden órán útnak kell indulni azért, hogy annak az ellenségnek, a' ki 15 hólnapi tanáskozásai után arra el határozotnak lenni láttatik, hogy az Angliába való kiszállásra próbát tegyen, ellent álhasson.

A' mit a' Chinából vissza tert gazdag Angliai flottáról a' Magy. Kurirnak 18 ik darabjában rövideden elő beszéltünk vala, azt a' Bécsi udvari Diariumnak 71 darabja a' Londoni udvari jelentésekhez képest következő módon adja elő:

„Dancree, a' Camden nevezetű napkeleti Indiai hajónak kapitánnya, a' Londoni napkeleti Indiai kereskedő Társaság Gubernátorjának Augustus 4 ik napján 1804 ik esztendőben: „Az érdeemes Collegiumnak tudósítása végett azt írhatom, hogy a' mi Camden nevezetű hajónk, ezen folyó esztendőben, Januarius 31 ik napján, 15 Chinabéli hajókkal indult ki Cantonból. (Igy neve-

zik az Európaiak Quangtcheu várost, azon
 nevezetű Chinai tartománynak fő városát, a' mely
 igen népes és gazdag város, nagyságára nézve ha-
 sonló Párishoz, hanem a' benne lévő épületek ke-
 veset érnek. Kikötő helye derék.) A' folyó vi-
 zen való utazásunk unalmas volt azért leg inkább,
 mivel hajóink egy tsuportba nem mehettek. Mi-
 nekutánna a' Royal George nevezetű hajónk jelt
 adott volna minékünk arról, hogy idegen hajókat
 vett volna észre, négy hajót küldöttem ki azok-
 nak meg kémlelésekre. Következettjeladásai-
 kból ki tanultam hogy valamelly ellenséges eskáder lé-
 gyen az, a' melly este fele olly közel jött hozzánk,
 hogy hajóferegünknek hátrusó részét tsak nem utól
 érte, de még sem mérszlett velünk tsatába bo-
 tsátkozni. A' következő napon, viradtakor há-
 rom tengeri mértföldre volt tőlünk az ellensé-
 ges eskáder, és mivel semmi kedvet sem muta-
 tott a' velünk való szembe szállásra, hadi rendbe
 állottunk, 's mi igyekeztünk azt meg támadni, el
 is kezdtük a' reá való tüzelést; de minekelöt-
 te hajóink hajóival szembe szállhattak volna, az
 ellenséges eskáder meg fordúlt, 's bennünket el
 hagyott. Mi ugyan elég sokáig űztük hajóit, és
 lövöldöztünk is utánok, de még is semmiképen
 sem kaphattunk, úgy a' mint mi kívántuk vol-
 na, velek űstökbe. — Ez az ellenséges eská-
 der, a' mint későbbben Malaccaban meg tud-
 tam, egy 84 ágyus linea hajóból, két 44 ágyus
 fregatból, egy 28 ágyus Corvetből, és egy 18
 ágyús Hollandiai Brigből állott. Hosszas, de sze-
 rentsés utazásunk után, Junius 9-ik napján, nap-
 keleti Indiának St. Helena (Sz. Ilona) nevű szige-

tébe érkezünk bé, a' honnan keves ideig tartott pihenésünk után tovább utaztunk s. a. t."

Az ezen Chinai hajókon szolgáló kápitányoknak, a' kik ezen hosszú és terhes utazásokban igen derekasan, és az ellenséges eskaderrel való apró tsatazásban bátran viselték magokat, egyen egyen mindeniknek betses kardot fog a' Londoni napkeleti kereskedő Társaság ajándékozni. — Fr. Admiralis L i n o i s a' múlt Aprilis hónapnak kezdetében ismét a' Franczia Szigetben (Isle de France) vólt, a' honnan egy fregatot küldött Európába.

O r o s z B i r o d a l o m.

M á r i a P a w l o w n a Orosz nagy herczeg aszszonynak és a' Sax-Weimári örökös herczegnek Károly Fridriknek menyegzőjök, a' múlt Augustus 3 ik napján tartatódott Pétersburgban, nagy pompával. Ezen innep el kezdődésére, reggeli nyólcz órakor ágyúval jel adatvan minden, a' kinek a' Császári udvarban való meg jelenésre szabadsága vólt, a' kettős innepnek, úgymint az özvegy Császárné M á r i a F e d e r o w n a neve napjának, és a' jegyes mátkának meg tiszteltetések végett, oda meg jelentek. Leg elsőben is szent mise tartatott, mellyet számos ágyú durogásokkal való T e D e u m l a u d a m u s követett. Dal után egy órator I. S á n d o r Császár és a' két Császárné a' várbéli káponába menvén, az el jegyzett pár, a' Görög A. Sz. Egyház bé vett szokása szerént öszve szerkeztetett. — Az isteni tisztelet végződése után, a' Császári familia 200 fogásra terített asztalon arany edényekről ebédlett, a' mely alkalmatoisággal, három órakor számos ágyú durogások közt a' Császári Ház egélségéért egyné-

hány poharak ki üresítettek. — Este gazdag vatsora és fényes bál adatott, és valamint az egész város, úgy a' Néva vizén lévő hajók is ki voltak világosítva. A' Petersburgi várnak, az Admirális épületjének, és az Angliai 's Svéciai Kir követ miniszterek lakó palotáinak éjjeli ki világosítások a' leg újabb izlés szerént lévén intézve, bámulással töltötték bé a' nézőket. — A' következő napon, úgymint Augusztus 4 ikén, a' négy első classisbeli embereknek számokra, a' Császári udvarban ebéd, bál, és vatsora adatott, a' bé következő éjjel, újabban ki volt a' város világosítva; 5-ikben maskarás bál volt a' várban — 6 ikben P é t e r h o f b a ment a' Csász. udvar, a' hol maskarás bálokkal, és ki világosításokkal záratódott bé a' mennyegzői inep. Annakelőtte néhány napokkal indultak ki Német Ország felé a' herczeg asszonyinak betses butorival, és mennyegzői ajándékaival meg terheltetett Orosz szekerek.

A' Krusenstern hajós kapitány vezérlese alatt e' föld kerékiségének körül járására indult Orosz hajók, a' múlt Januarius hólnapjában Braziliához a' déli Amerikának, a' Szerecseny tengerre fekvő igen nevezetes és sok természet ajándékival bőv tartományához érkeztek, holott az azon volt nép a' nyugovás végett a' Sz. Katalin szigetébe szállítatott ki. Csak egyetlen egy hajójok szükölködött meg jobbitás nélkül. — A' következő Februariusban szándékoztak onnan Japan felé utazni, a' vezér olly reménységgel tápláltatott, hogy Julius hólnapjába oda érkeznek, 's őszig ott fognak múlatni, a' honnan, ha tengeri utazásokban akadályt nem szenvednek, még a' télnek bé állása előtt el fognak Kamtsatkába jutni. A' Pé-

tersburgból utánnok küldetett levelek Brasiliába kezekbe mentek.

Svécia Ország.

A' Svéciai Fels. Király Guftáv Adolf, a' ki esztendőtol fogva Német Országoknak némelly városáiban, nevezetessen pedig kedves királynéja nagy attyának a' Bídzeni Vál. Fejedelemnek residentiájában Karlsruheban múltatott, most már Svéciába vissza utazni szándékozik, és a' mint Stralsundból, a' Svéciai Pomerániának anya városából írják, ezen folyó Septembernek első napjaiban oda váratik. Az a' hajó is, a' mellyen Ő Kir. Felségek a' Báltikum tengeren Stokholm-ba vitetnek, minden órán oda megyen. Ezen nagy vendégeknek illendőképén leendő fogadtatások végett, a' nevezett Pomerániai fő városban pompás készülétek tétetődnek.

Azt templomot, a' mellyet a' halhatatlan Linné emlékezetére kívánnak a' Svécia Országi Tudósok Upsaliában, a' természeti Historiának Museumjában fel emelni, nem sokára el végzik az annak készítésében foglalatoskodó híres mesterek. Ezen szálának a' fűvész keribe nyilik az ajtaja, a' melly előtt nyólcz Dóriai oszlopok állanak. Ezen az ajtón belől nyólcz fejer és fekete márvány köből faragott graditsokon kell a' templomnak azon felső részébe menni, a' mellyből ezen halhatatlan emlékezetű természet vizsgáló Bölinnek oszlop képe a' füves kertbe le tekint. Ennek a' nevezett épületnek egyik oldala egy tsemetes szálához, a' másik pedig azon palotához támaszkodik, a' melyben az állatok Országából szedegettetett nevezetes gyűjtemények tartatnak.